

Børne- og socialminister Mai Mercados talepapir

Anledning	Besvarelse af SOU samrådsspørgsmål AN og AO
Dato / tid	17-08-2017 kl. 12.15-13.30
Sted	Social-, Indenrigs- og Børneudvalget

Samrådsspørgsmål AN og AO stillet af Troels Ravn (S) og Orla Hav (S).

Samrådsspørgsmål AN

”Ministeren bedes vurdere, om hun mener, at Københavns Kommune lever op til loven om en konkret og individuel vurdering i den sag, som beskrives i artiklen ”Det er ufatteligt hæmmende ikke at have et kateter, der fungerer” i Politiken den 5. maj 2017, hvor en række borgere er bevilget en ny type kateter, uden at kommunen først har undersøgt, om de kan bruge det, og mener ministeren, at det er en rimelig og hensigtsmæssig behandling af borgerne i den beskrevne sag?”

Samrådsspørgsmål AO

”Ministeren bedes redegøre for, om hun vil tage initiativ til en præciserende lovændring eller andet (f.eks. et hørdebrev), der kan sikre, at kommunerne ikke administrerer princippet om at skulle foretage en individuel og konkret vurdering efter eget forgodtbefindende, f.eks. i forhold til at bevilge borgere med funktionsnedsættelse en anden type hjælpemiddel, end de er vant til, som følge af nye leverandøraftaler. Der henvises til sagen om, at en række kateterbrugere i Københavns Kommune i 2016 fik

bevilget en ny type kateter, uden at kommunen havde foretaget en individuel vurdering af kateterbrugernes behov.”

Det talte ord gælder

[Indledning]

Tak for invitationen til dette samråd om hjælpemidler, nærmere bestemt katetre.

Samrådet tager afsæt i en konkret sag, som jeg tidligere har svaret på spørgsmål om, men det er godt, at vi nu får lejlighed til at have en mere tilbundsående drøftelse.

Jeg bliver i spørgsmål AN spurgt, om jeg mener, at Københavns Kommune lever op til loven om en konkret og individuel vurdering i en situation, hvor en række borgere har fået bevilget en ny type kateter, uden at kommunen forinden har undersøgt, om de kan bruge det, og om jeg mener, at det er en rimelig og hensigtsmæssig behandling af borgerne.

I spørgsmål AO bliver jeg spurgt, om jeg vil tage initiativ til en lovændring eller andet - fx et hyrdebrev, der kan sikre, at kommunerne ikke administrerer princippet om en konkret og individuel vurdering efter eget forgodtbefindende.

I et velfærdssamfund som vores skal man som borger kunne have tillid til, at kommunerne overholder lovgivningen og laver en ordentlig sagsbehandling - det vil sige foretager de vurderinger, som reglerne kræver.

Og det, som reglerne kræver på hjælpemiddelområdet, er, at kommunerne yder støtte til det bedst egnede og billigste hjælpemiddel, der kompenserer for den enkelte borgers behov.

Det gælder naturligvis også, når der sker skift til en ny type hjælpemiddel som følge af, at en kommune skifter leverandør.

Derfor gør det selvfølgelig også indtryk på mig, når jeg ser tilfælde som det i artiklen, hvor en gruppe borgere i én og samme kommune sidder tilbage med oplevelsen af, at der ikke er blevet foretaget en fyldestgørende vurdering af, hvilken type hjælpemiddel - her kateter - der dækker deres behov.

For man kan da fuldt og helt sætte sig ind i, hvor ubehageligt det må være at have et kateter, som ikke fungerer, og hvor begrænsende det må være i hverdagen.

[Ikke muligt at vurdere, om kommunen lever op til loven]

Det er dog ikke muligt for mig at vurdere, om Københavns Kommune i den konkrete sag har levet op til loven eller ej ved at tildele borgerne en ny type kateter uden en forudgående konkret og individuel vurdering af deres behov.

Reglerne om tildeling af nye hjælpemidler ved leverandørskift siger, at hvis den nye type hjælpemiddel har nye eller ændrede funktioner i forhold til det gamle, skal kommunen i forhold til alle de berørte borgere træffe en afgørelse med en konkret og individuel vurdering af, om det nye hjælpemiddel er det bedst egnede og billigste i forhold til borgerens behov.

Her sikrer reglerne altså, at kommunen konkret og individuelt skal forholde sig til, om det ændrede produkt er det bedst egnede og billigste, der kompenserer den enkelte borger.

Hvis den nye type hjælpemiddel har uændret funktion sammenlignet med det gamle, skal de berørte borgere have besked om leverandørskiftet, men der skal ikke træffes en ny afgørelse.

Det er ud fra en tankegang om, at hvis hjælpemidlet har den samme funktion, er det ikke nødvendigt, at kommunen forholder sig konkret og individuelt til den enkelte sag.

Det er altså ikke i alle situationer med skift til en ny type hjælpemiddel, at kommunen efter loven skal foretage en konkret og individuel vurdering af borgerens behov.

Om det burde være gjort i Københavns Kommune ved skift til en ny type kateter, er det som sagt ikke muligt for mig at vurdere.

Det vil nemlig kræve en konkret bedømmelse af den nye type kateter sammenlignet med den gamle ud fra et nøje produktkendskab.

Og en sådan bedømmelse har jeg i sagens natur ingen forudsætninger for at foretage.

[Ikke muligt at vurdere, om det er rimelig og hensigtsmæssig behandling af borgerne]

I og med, at det ikke er muligt for mig at vurdere, om Københavns Kommune har fulgt den rette fremgangsmåde, kan jeg heller ikke vurdere, om der er sket en rimelig og hensigtsmæssig behandling af borgerne.

Det afgørende for mig i forhold til, om skift til en ny type hjælpemiddel, er rimelig og hensigtsmæssig, er, at den enkelte borger fortsat modtager støtte til det bedst egnede og billigste hjælpemiddel, der ud fra en samlet vurdering kompenserer for hjælpebehovet.

Desuden skal kommunerne følge den fremgangsmåde, som lovgivningen foreskriver, så borgerne får en konkret og individuel vurdering i de tilfælde, hvor den nye type hjælpemiddel har nye eller ændrede funktioner.

I det, som jeg har sagt her, ligger dermed også, at det selvfølgelig hverken er rimeligt eller hensigtsmæssigt over for borgerne, hvis en kommune bevilger en ny type hjælpemiddel med nye eller ændrede funktioner uden at foretage en konkret og individuel vurdering af den enkelte borgers behov. Det vil jeg gerne slå helt fast.

[Ikke lovændringer, men genudsendelse af hørdebrev]

Jeg mener dog, at lovgivningen på hjælpemiddelområdet er fornuftigt indrettet.

For reglerne sikrer jo netop, at en borger får en konkret og individuel vurdering af sit behov, hvis der sker skift til et hjælpemiddel med nye eller ændrede funktioner.

På den måde bliver der i serviceloven taget højde for det, som for mig er afgørende, nemlig at borgeren til stadighed har det hjælpemiddel til rådighed, som er bedst egnet og billigst i forhold til hjælpebehovet.

Man kunne jo principielt godt overveje altid at kræve en konkret og individuel vurdering ved leverandørskift.

Men det vil være meningsløst og unødigt administrativt tungt i alle de tilfælde, hvor leverandørskiftet alene betyder, at det samme hjælpemiddel fremadrettet blot leveres fra en anden leverandør.

Og det er jo netop det, som reglerne tager højde for.

Så jeg akter ikke at tage initiativ til regelændringer.

Men til gengæld vil jeg gerne ekstraordinært genudsende det hyrdebrev til kommunerne fra 2012 om fremgangsmåden ved bevilling af nye hjælpemidler som følge af leverandørskift, så det bliver genopfrisket for dem, hvilken procedure de skal følge hvornår.

[Afrunding – øvrige initiativer til styrket sagsbehandling]

Men et hyrdebrev gør det ikke alene, for som jeg også sagde indledningsvis, så skal man som borger helt generelt kunne have tillid til, at kommunerne overholder lovgivningen og laver en ordentlig sagsbehandling.

Og det bør naturligvis ske, uden at det skal være nødvendigt at klage forinden.

Jeg har derfor stort fokus på, om kommunerne sagsbehandler godt nok i første omgang, og på, hvordan kvaliteten i sagsbehandlingen kan styrkes mere generelt.

Det er i det lys, at mit initiativ om en årlig offentliggørelse af et danmarkskort (en såkaldt "tørresnor"), hvor alle kan følge med i, hvor mange sager den enkelte kommune får omgjort i Ankestyrelsen på socialområdet, skal ses.

Danmarkskortet kan i sig selv medvirke til, at kommunerne tager initiativ til at forbedre sagsbehandlingskvaliteten.

Det første danmarkskort kom lige før sommerferien, og det har tilsyneladende allerede udløst en vis debat om sagsbehandlingskvaliteten rundt i kommunerne.

Vi er også ved at udarbejde en handlingsplan til styrkelse af kvaliteten i kommunernes sagsbehandling på socialområdet, som skal være med til at løse problemet med de høje omgørelsesprocenter i Ankestyrelsen.

Jeg vil her gerne kvittere for, at arbejdet med handlingsplanen blandt andet er blevet en realitet med jeres medvirken.

Jeg forventer, at vi på sigt vil se en styrkelse af kvaliteten i kommunernes sagsbehandling, som igen vil give sig udslag i en generel nedgang i omgørelsesprocenterne i Ankestyrelsen.

Tak for ordet.